

گروه جامعه - کرمان دو هفته گذشته را با اضطراب و ناآرامی سپری کرده است. زمین آرام نمی‌گیرد. یک زلزله هولناک با بزرگای شش و یک دهم ریشتر صبح جمعه ۱۰ آذرماه خواب صبحگاهی ساکنان شهرستان‌های راور و کرمان و زرند را برآشفته. کانون این زلزله منطقه‌ی همدک اعلام شد و خوشبختانه با وجود شدت و شتاب بزرگی که داشت، قربانی نگرفت. پس از آن اما زمین‌لرزه‌های دیگری در مقیاس‌های مختلف رخ داد که مردم شهر کرمان نیز آن را احساسی کردند. با گذشت بیش از یک هفته از زلزله بزرگ صبح جمعه و در حالی که آرامشی نسبی به جامعه بازگشته بوده، ظهر روز سه‌شنبه ۲۱ آذرماه اما زمین به شدت لرزید. این بار هم کانون لرزش در همدک راور بود اما شهرستان و شهر کرمان نیز تکان‌های شدید آن را حس کردند.

احتمالا گسل‌های دیگر فعال شود

دکتر محمدرضا سپهوند زلزله‌شناس و استادیار دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته کرمان درباره‌ی این زلزله به استقامت گفت: «آنچه ظهر سه‌شنبه اتفاق افتاد، به احتمال خیلی زیاد متأثر از زلزله‌ی پیشین در این منطقه است؛ ولی شتاب این زلزله نسبت به زمین‌لرزه‌ی بزرگ‌تر که جمعه‌ی گذشته رخ داد اندکی کم‌تر بود». وی افزود: «سازوکار این زمین‌لرزه نشان می‌دهد که ناشی از فعالیت همان سیستم گسلی است که جمعه‌ی گذشته باعث وقوع زلزله‌ی شش و یک دهم ریشتری شد».

وی در پاسخ به این پرسش که آیا این که بزرگای زمین‌لرزه‌ی امروز نسبت به زمین‌لرزه‌ی جمعه بیش‌تر بوده معنای خاصی دارد؟ توضیح داد: «در بحث مقیاس‌های بزرگا باید اشاره کرد که تفاوت در محاسبه‌ی بزرگی، موجب اختلاف اندک در بیان مقادیر می‌شود و هرکدام را براساس پارامتری حساب می‌کنند، به همین دلیلی برخی بزرگا را شش ریشتر و برخی شش و یک دهم و برخی پنج و ۹ دهم ریشتر اعلام می‌کنند اما زمین‌لرزه‌ی امروز در رنج بزرگای همان زلزله‌ی قبلی بوده که در کرمان این‌گونه رخدادی محتمل است؛ پیش از این، ریگان هم دو زمین‌لرزه در دو ماه متوالی و با یک بزرگا تجربه کرده است». وی تصریح کرد: «مشخصات و سازوکار دیگر زمین‌لرزه‌ی امروز هم شبیه همان قبلی است اما این که زلزله‌ی رخ دهد و پس‌لرزه‌اش در همان رنج بزرگی باشد یک اتفاق نادر است اما ممکن هست که پس‌لرزه با همان بزرگای زلزله‌ی اصلی باشد منتها شتاب زلزله است که خسارت بیش‌تر ایجاد می‌کند؛ شتاب زمین‌لرزه‌ی امروز کم‌تر از قبلی است».

وی گفت: «متأسفانه چون اطلاعاتی از خود گسل نداریم نمی‌توان تحلیل بیش‌تر ارائه داد اما به شش شخصه فکر می‌کنم که دلیل ارتباط گسل‌های متعدد در این محدوده‌ی رخداد، دور از ذهن نیست که

طی ۲ هفته سه زلزله شدید کرمان را لرزاند

کرمان بی‌قرار!

در آینده‌ی نه چندان دور گسل‌های لکرکوه و کوهبنا را نیز فعال کند». پس‌لرزه‌های این زلزله‌ی شدید همچنان ادامه داشت و اوضاع به گونه‌ای پیش رفت که مدرسه‌ها و دانشگاه‌های کرمان و راور طی سه‌شنبه و چهارشنبه تعطیل شده. هراس زلزله موجب شد تا برخی از مردم کرمان باز سفر بسته و راهی جاده شوند. عده‌ای هم چادرهای مسافرتی خود را برداشته و در پارک‌ها بی‌توته کردند؛ در هوایی که سرمای آن به منفی هفت درجه نیز رسیده بود.

زلزله‌ها ادامه می‌یابد

این روزها اما هیچ خبری هنوز نتوانسته اخبار و التهاب زلزله را از صدر به کناری نشاناند. همه نگرانند و زمین همچنان نازارم، بازار شایعات نیز داغ داغ.

برخی این زلزله‌های کرمان را پیش‌لرزه‌هایی برای زلزله‌ی مهیب دانسته

در بخشی از این گفت‌وگو، مهدی زارع بر راه‌اندازی مرکز دائمی پژوهشی لرزه‌نگاری جنوب‌شرق در بم تأکید کرد و گفت: «بم به دلیل فرصت‌های مطالعاتی خیلی خوب و شرایط امنی که در برابر زلزله دارد، می‌تواند به عنوان قطب لرزه‌نگاری جنوب‌شرق کشور در نظر گرفته شده و این پایگاه دائمی در آن راه‌اندازی شود».

و برخی این زلزله‌ی مهیب را تعمیم به کل ایران دادند.

برخی از کارشناسان اما در این باره به بازار شایعات ورود کرده و با ردّ هر ادعایی مبنی بر پیش‌بینی زلزله، به مردم آگاهی دادند.

مهدی زارع، استاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله روز پنجشنبه در روزنامه‌ی «ایران» نوشت: «از ۲۱ آبان ۹۶ تا ۲۲ آذر ۹۶ کشور ما پر از اخبار زلزله بود. در کشوری که در سال انتظار ثبت حدود ۲۰۰ تا ۲۵۰ زلزله با بزرگای بیش از چهار

هسته‌ای نمی‌توان زلزله‌هایی این‌چنینی ایجاد یا تحریک کرد. هیچ بشری در هیچ جا با فناوری نتوانسته پدیده‌ای طبیعی در این زرفا را تحریک کند یا بر آن اثر بگذارد. اگر انفجاری هم در این اندازه رخ دهد در همه جای جهان قابل رصد و اعلام است». وی با این‌حال گفت: «این زلزله‌ها ادامه می‌یابد (و همچنان در منطقه سربل ذهاب احتمال دارد با بزرگای بیش از پنج یا پس‌لرزه شش رخ دهد). در کرمان نیز معنی وقوع پس‌لرزه این نیست که دیگر زلزله مهمی نخواهد آمد. چه بسا در یک منطقه که بعد از زمین‌لرزه‌ی با بزرگای ۷.۲، ده‌ها پس‌لرزه با بزرگای بین دو تا چهار رخ داده است، آنقدر انرژی برای شکست مرزهای جدید ایجاد شده روی گسل باقی مانده باشد که پس‌لرزه‌ای با بزرگای شش نیز رخ دهد». زارع توصیه کرد: «از ساختمان‌های نیمه‌خراب در زلزله‌های اخیر اجتناب کنیم و یاد بگیریم چطور با این وضعیت طبیعی ایران لرزه‌خیز کنار بیاییم».

پایگاه پژوهش زلزله در بم راه‌اندازی شود

زارع همچنین روز چهارشنبه با هفته‌نامه‌ی محلی طلوع‌بم گفت‌وگو کرد. در بخشی از این گفت‌وگو، او بر راه‌اندازی مرکز دائمی پژوهشی لرزه‌نگاری جنوب‌شرق در بم تأکید کرد و گفت: «بم به دلیل فرصت‌های مطالعاتی خیلی خوب و شرایط امنی که در برابر زلزله دارد، می‌تواند به عنوان قطب لرزه‌نگاری جنوب‌شرق کشور در نظر گرفته شده و این پایگاه دائمی در آن راه‌اندازی شود». زارع همچنین تصریح کرد: «تنها راه نجات از زلزله، فقط و فقط مقاوم‌سازی و ساخت بناهایی با استانداردهای ایمنی است که در زلزله‌های شدید کرمان‌شاه و همدک راور نیز این مسئله به خوبی ثابت شده است». پیش از این، دکتر سپهوند نیز در گفت‌وگو با استقامت تهیه‌ی امکانات و تجهیزات در استان برای شناخت گسل‌ها را یک اولویت جدی قلمداد کرده است.

بازار وعده و ایده داغ است

در همین حال، لرزش زمین به مرکزیت همدک راور همچنان ادامه دارد. پس از وقوع نخستین زلزله‌ی شدید در ۹ آذرماه، رئیس سازمان مدیریت بحران کشور به کرمان آمد و پس از بازدید از مناطق زلزله‌زده، در جلسه‌ی ستاد بحران استان شرکت کرد. در این جلسه، بهنام سعیدی، معاون پیش‌بینی و پیشگیری و سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور پیشنهاد داد: سند آموزشی در زمینه‌ی آمادگی در برابر زلزله در استان کرمان تهیه شود و با تأمین هزینه‌ی آن توسط هلال‌احمر، هر سه میلیون نفر جمعیت استان کرمان آموزش ببینند.

همچنین محمدرضا پورابراهیمی، نماینده کرمان و راور در مجلس نیز بر تهیه‌ی نقشه‌ی راه ایمن‌سازی در برابر زلزله تأکید کرد.

زلزله و یک دست‌مریزاد ارتباطاتی

این وجود، هرگاه هم قلم بر کاغذ می‌گذارد، با نکته‌بینی و دقت نظری که ویژه‌ی خود اوست؛ یا درست‌گویی و البته امیدواری‌ها حرف می‌زند. او مدت زیادی نیست که مسئول روابط عمومی دانشگاه تحصیلات تکمیلی است؛ اما در همین زمان کوتاه توانسته با تکیه بر دانش خود

پوزنکی‌آبادی

بهره‌گیری از فناوری‌های نوین ارتباطی؛ چه‌رهی واقعی «روابط عمومی» و «ارتباطات» را از پشت لابه‌لای کج‌وکوله‌نویسی‌های رایج خارج کند. پیش از این و در جریان اولین زلزله‌ی شدید این روزها، در خبرگزاری ایرنا کرمان، یادداشتی از او منتشر شد که پیشنهاد برگزاری «مانور اطلاع‌رسانی بحران» را داده بود. تقی‌زاده در این یادداشت تصریح می‌کند: «همچنان که ستاد مدیریت بحران تشکیل می‌شود با وقوع حوادث، رسانه نیز باید بی‌درنگ در قالب طرحی از قبل پیش‌بینی و تمرین شده، وارد ارتباط بحران شود و در کم‌ترین زمان ممکن، شبکه‌های اطلاع‌رسانی را از اتاق خبر تا منطقه‌ی حادثه دیدند، و مدیریت کنند».

اگرچه نشانند مردم پای اخبار و تحلیل‌های علمی که در این روزها به سوالات اساسی آن‌ها پاسخ بدهد کار راحتی نیست؛ اما دست‌کم می‌توان از این فرصت دو هفته‌ای که مردم مطالب مربوط به زلزله را دنبال می‌کنند، بهره برد و معنای زلزله را آن‌گونه که واقعیت دارد، بیش از پیش تبیین کرد. چه خوب است اگر نهادهای دیگر، در این زمینه، روشی را که روابط عمومی دانشگاه تحصیلات تکمیلی در پیش گرفت، الگوی خود قرار داده و در موارد مشابه به کمک جامعه بیایند.

حوادث

طرح ترافیکی زمستان ۹۶ آغاز شد

جانشین انتظامی استان با بیان اینکه سازمان‌های زیادی از جمله راهداری، اورژانس، هلال احمر، آمدان‌گاز خودرو، صنف جرتقل داران و ... با پلیس راه همکاری می‌کنند، اظهار داشت هدف از اجرای این طرح، افزایش سطح آگاهی جامعه، روشناسی ترافیک در محورهای استان و خدمت‌رسانی به مردمی است که با توجه به بارش برف و باران دچار گرفتاری می‌شوند.

جانشین انتظامی استان در پایان تأکید کرد: شهروندان و رانندگان بزرگوار ضمن احترام به حقوق یکدیگر، قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت کنند تا شاهد کاهش تصادفات در سطح محورهای مواصلاتی استان باشیم.

انهدام باند حرفه‌ای جعل اسکناس و مدارک در رفسنجان

فرمانده انتظامی رفسنجان از دستگیری باند جعل اسناد و مدارک در یکی از شهرک‌های این شهرستان خبر داد. سرهنگ نصرالله عباسی در گفت‌وگو با خبرنگار پایگاه اطلاع‌رسانی پلیس در تشریح این خبر گفت: در پی کسب خبری مبنی بر این که شخصی با هویت نامعلوم با یک دستگاه خودرو سمند در سطح استان به ویژه شهرستان رفسنجان اقدام به خرید اجناس از مغازه داران و پرداخت وجه اسکناس تقلبی به آن‌ها موضوع به صورت ویژه در دستور کار مأموران پلیس این شهرستان قرار گرفت.

وی افزود: کارشناسان این فرماندهی با انجام بررسی‌های فنی و تحقیقات گسترده عامل جعل را شناسایی و پس از اخذ مجوز قضائی، به نفر از متهمان را در منزل خود دستگیر کردند. فرمانده انتظامی رفسنجان گفت: در بازرسی از منزل متهم همراه مبالغی اسکناس یکصد هزار ریالی و تعدادی ایران چک بانصد هزار ریالی جعلی کشف شد. سرهنگ عباسی ادامه داد: پلیس سرهنگ ناصر فرشی در خصوص این طرح پلیس راه گفت: نیروی انتظامی در طول سال و در مناسبت‌های مختلف، با انجام مأموریت‌های متعدد وظیفه‌ی خدمت‌رسانی به مردم را عهده دار است. وی افزود: با توجه به بارش نزولات آسمانی در فصل زمستان، یکی از مأموریت‌های مهم پلیس اجرای طرح زمستانی و حضور فعال در محورهای به خصوص برف‌گیر کم‌کم می‌باشد که این طرح از دوشنبه (گذشته) به مدت سه ماه با بزرگاری ۱۱۰ نیم فعال در محورهای استان آغاز می‌شود.

دستگیری عامل برداشت غیرمجاز در بم

فرمانده انتظامی بم از شناسایی و دستگیری عامل برداشت غیرمجاز حساب بانکی یکی از شهروندان توسط پلیس فتا این شهرستان خبر داد. به گزارش خبرنگار پایگاه خبری پلیس، سرهنگ محمدرضا فداء گفت: در پی مراجعه فردی مال‌یخته در خصوص این که در روزهای اخیر به‌صورت غیرمجاز مبلغی از حساب‌های بانکی وی برداشت شده موضوع به‌طور ویژه در دستور کار پلیس شهرستان قرار گرفت.

وی گفت: کارشناسان مبارزه با جرایم سایبری پلیس فتا با انجام اقدامات پلیسی فرد مورد نظر را از یکی از نزدیکان وی بوده، شناسایی و دستگیر کردند. سرهنگ محمدرضا فداء خاطرنشان کرد: متهم پس مواجهه با دلایل و مدارک تازان به اعتراف گشوده که مال‌یخته مدتی قبل افراد به‌طور جد خودداری کنند.

هشدار رئیس مرکز مطالعات مدیریت بحران شهرداری محله‌های قدیمی در خطرند

محله‌های قدیمی در خطرند

را داریم.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا نقشه‌هایی که دارند به‌روز رسانی شده است یا خیر؟ توضیح داد: «۹ سال است اعتبار رهایی به ما داده نشده تا بتوانیم نقشه‌ها را به‌روز رسانی و برنامه‌ها را انجام بدهیم». علوی در بخش دیگری از سخنان خود، گفت: «ما در ۲۲ محله‌ی شهر که مناطق فرسوده را شامل می‌شود؛ مدیریت جامعه‌محور را تشکیل دادیم. در کنار این، در هر محله حداقل یک یا دو گروه و در محله‌هایی مثل فیروزآباد و سلسبیل و توکل‌آباد تا ۱۲ گروه ۳۲ نفره تشکیل شده و این افراد آموزش‌آمداد و نجات دیده‌اند. این‌ها جدا از آموزش‌هایی است که هلال احمر انجام می‌دهد».

وی تصریح کرد: «اساس کار برای نجات جان مردم پیشگیری است که با آموزش محقق می‌شود». وی افزود: «اگر شورا و شهرداری پشتیبانی کنند در مدت کوتاهی ۱۰۰ گروه دیگر از مردم را آموزش خواهیم داد». علوی گفت: «یک‌دهم اعتبارات فرهنگی شهرداری را به ما به‌عهدت تا مردم را آموزش دهیم که چطور در مواقع بروز زلزله بتوانند جان خود را نجات بدهند».

رئیس مرکز مطالعات بحران شهرداری کرمان ادامه داد: «بحث مقاوم‌سازی را اما به سرعت نمی‌توان انجام داد، منتها شورای شهر می‌تواند مصوبه داشته باشد که مردم در حاشیه‌ی خانه‌ی خود یک ساختمان ۲۰ متری سبک به عنوان جان‌پناه بسازند و در مواقع رخداد زلزله، شب را آنجا بگذرانند؛ یا یکی از اتاق‌های داخل خانه را مقاوم‌سازی یا کانکس تهیه کنند».

کرمان نداریم؛ برای احداث آرامستان جدید در دوره‌ی آقای سیفالهی و شورای قبلی آن‌قدر تلاش کردیم تا توانستیم تا این مرحله کار را پیش ببریم. بعد از زلزله بم ۲۰۰۰ قبر آماده شد که اگر خدای نکرده اتفاقی افتاد در مراحل اولیه بتوان از آن استفاده کرد اما الان همان قبرها هم وجود ندارد».

علوی با تأکید بر مقاوم‌سازی ساختمان‌ها در شهر ادامه داد: «شهرداری اما در مقوله‌ی مقاوم‌سازی خانه‌ها فقط می‌تواند اظهارنظر کند».

وی اظهار کرد: «دولت هر سال اعتباراتی را برای حوادث غیرمترقبه و مقاوم‌سازی کنار می‌گذارد؛ حالا سؤال این است در کرمان کدام یک ریال تاکنون هزینه شده است؟ این را از دولت بخواهید. این پول در اختیار کیست؟ سازمان مدیریت بحران کشور نباید بگوید این اعتبارات چگونه هزینه شده است؟». مدیر مرکز مطالعات مدیریت بحران شهرداری کرمان با بیان این‌که هزینه‌کرد اعتبارات مقاوم‌سازی مربوط به این دولت و آن دولت نیست و یک موضوع کلی است، افزود: «بعد از زلزله بم یکی از کارهای خوبی که انجام شده، پهنه‌بندی زلزله در ارتباط با شهر کرمان بوده که به طور کامل انجام و لرزه‌خیزی و خطرپذیری نقاط مختلف شهر مشخص شده است. این اطلاعات با سیستم‌های نرم‌افزاری خاصی هم تطبیق داده شده؛ یک نرم‌افزار در خود کرمان تولید شده که می‌تواند زلزله‌ها را شبیه‌سازی کند». علوی ادامه داد: «ما شهر کرمان را به ۳۳ ناحیه تقسیم کرده‌ایم و الان می‌توانیم بگوئیم در صورت وقوع زلزله در بزرگای مختلف، در گوشه‌گوشه‌ی شهر چه

گروه جامعه -

شددیدی که طی دو هفته‌ی اخیر مناطقی از کرمان را لرزنده و نگرانی فراوانی به دنبال داشته اعضای شورای شهر یکشنبه‌ی گذشته در صحن علنی به موضوع آمادگی شهر کرمان در برابر زلزله پرداختند؛ اگرچه ورود شورا به این مسئله‌ی مهم در حد و ابعاد بحرانی همچون زلزله نبود و تصمیم مهمی هم در این باره گرفته نشد اما «اکبر علوی» رئیس مرکز مطالعات مدیریت بحران شهرداری کرمان در این جلسه توضیحاتی داد که حاکی از آن است شهر کرمان همچنان فاقد ایمنی کافی برای تحمل بحرانی مثل یک زلزله‌ی شدید بوده، ضمن این‌که آمادگی و توانایی لازم برای پس‌اجبران با هم ندارد؛ به گونه‌ای که او تصریح کرد بیش از ۷۰ درصد شهر کرمان در معرض خطر بوده و اگر زلزله‌ای با بزرگای شش ریشتر به بالا رخ بدهد، ۷۰ درصد خانه‌های شهر فرو می‌ریزد.

به گزارش خبرنگار استقامت، او خطاب به اعضای شورا گفت: «به ساختمان‌های بلندمرتبه کاری نداشته باشید؛ محله‌های قدیمی را دربیابید. در این محله‌ها خانه‌های زیادی وجود دارد که فاقد استحکام کافی

برای مقاومت در برابر زلزله‌های شدید است. در بعضی خیابان‌ها بیش‌ترین ازدحام سکونت و بیش‌ترین خانه‌های قدیمی را داریم؛ یک زلزله‌ی شدید همو را از بین می‌برد».

علوی ادامه داد: «گسل لکرکوه از کوهبنا تا کوهپایه ادامه دارد؛ این گسل را قطع‌بندی کردیم. کرمان روی قطعه‌ی شماره ۹ آن قرار دارد. اگر در این قطعه، زلزله‌ی بالای شش ریشتر اتفاق بیفتد، بخش اعظم کرمان به‌طور کامل فرو می‌ریزد و این یک وضعیت کاملاً مشخص است».

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: «شهرداری صرفاً برای بعد از زلزله وظایفی دارد؛ مهار آتش‌سوزی احتمالی، باز کردن راه‌های دسترسی خیابان‌ها، جمع‌آوری جنازه‌ها و دفن آن و جمع‌آوری اجساد وحوش و حیواناتی که از بین رفته‌اند و دفن زیاده در خارج از شهر از جمله این وظایفی است».

وی با اذعان به آنچه که علی بهرامی، نایب رئیس شورای شهر کرمان مطرح کرد، افزود: «ما اما اکنون برای یک بحران بزرگ، قبرستان و قبر کافی هم در شهر